

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm). Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:

Đừng nói cuộc đời mình tẻ nhạt nhé em

hạnh phúc ở những điều bình dị
trong ngày, trong đêm

đừng than phiền cuộc sống nhé em

hạnh phúc ngay cả khi em khóc
bởi trái tim buồn là trái tim vui

hạnh phúc bình thường và giản dị lắm
là tiếng xe về mỗi chiều của bố
cả nhà quây quần trong căn phòng nhỏ
chị xới cơm đầy bắt phải ăn no

hạnh phúc là khi đêm về không có tiếng mẹ ho
là ngọn đèn soi tương lai em sáng
là điểm mười mỗi khi lên bảng
là ánh mắt một người lạ như quen
hạnh phúc là khi mình có một cái tên

vậy đừng nói cuộc đời tẻ nhạt nhé em

tuổi mười tám còn khờ khạo lắm
đừng tô vẽ một chân trời xa toàn màu hồng thắm
hạnh phúc vẹn nguyên giữa cuộc đời thường.

(Trích Hạnh phúc – Thanh Huyền)

Câu 1. (0,75 điểm): Xác định thể thơ và phương thức biểu đạt chính?

Câu 2. (0,75 điểm): Theo tác giả hạnh phúc có ở đâu?

Câu 3. (0,75 điểm): Em hiểu như thế nào về 2 câu thơ: “hạnh phúc ngay cả khi em khóc/bởi trái tim buồn là trái tim vui”?

Câu 4. (0,75 điểm): Chỉ ra và nêu hiệu quả nghệ thuật của biện pháp tu từ có trong những câu thơ in đậm?

Câu 5. (1,0 điểm): Em có đồng ý với tác giả rằng: “đừng tô vẽ một chân trời xa toàn màu hồng thắm/hạnh phúc vẹn nguyên giữa cuộc đời thường”. (trả lời bằng đoạn văn ngắn từ 7 – 10 câu)

II. VIẾT (6,0 điểm). Viết bài văn nghị luận phân tích tác phẩm sau:

NHỮNG NGÀY MỚI (Thạch Lam)

Cánh đồng lúa chín lóe vàng dưới mặt trời buổi trưa. Từng chỗ, ở thửa ruộng nào đã gặt rồi, gốc rạ lấp lánh như dát bạc. Phía xa, làng mạc ở chân trời rung động trong ánh nắng.

Tân nằm trên thảm cỏ, nhìn lên. Qua khe lá lung lay, chàng thấy trời xanh trong và mát. Mùi cỏ và mùi lúa thơm bốc lên xung quanh, Tân cảm thấy cái sung sướng của một người làm xong công việc. Chàng thấy vui vẻ, một mối tình nảy nở giữa tâm hồn Tân với những người thợ gặt giản dị và mộc mạc chung quanh chàng.

Họ làm việc xong cũng vui vẻ, sung sướng tuy những lúa gặt không phải là của họ. Tân cũng vậy, chàng biết rằng những bó lúa kia đem bán đi thì có lẽ không đủ tiền trả công người làm. Song những bông lúa ấy đối với Tân quý lắm và như có một ý nghĩa thiêng liêng, đây là kết quả của cả một năm làm lụng khó nhọc và vất vả.

Tân nhìn xuống đồi, ngắm nghía những dải mây trắng lững lờ ở phía xa. Từ khi trở về quê, chàng quen nhìn xét những đám mây mà trước kia ở tỉnh chàng không bao giờ để ý đến. Tân nhớ lại tất cả quãng đời niên thiếu của mình đã qua ở tỉnh thành. Ngay từ khi còn nhỏ tuổi, cha mẹ chàng đã gởi chàng ở nhà ông chú làm việc trên Hà Nội. Nhà chàng cũng không lấy gì làm giàu có, nhưng cũng vào bậc nhất nhì trong làng. Quanh năm cây cày mười mẫu ruộng ở ven đồi và chăm bón mấy nương chè, sắn, cũng thừa đủ chi dụng trong nhà.

Cũng như tất cả những nhà giàu khác ở trong làng, cái hy vọng của cha mẹ Tân là cho chàng đi học để trở nên thầy thông hay thầy ký... Mà lúc bấy giờ, chí nguyện của Tân cũng chỉ có thế, chàng hết sức chăm học nên năm mười tám tuổi đã đạt được cái hy vọng của gia đình.

Tân mỉm cười khi nghĩ đến cái tâm trạng của mình lúc mới đi làm; nghĩ đến cái anh chàng lúc nào cũng ăn bận chải chuốt như một cô gái, lúc nào cũng nghĩ đến cái quan trọng của mình. Hình như mỗi cử chỉ của thầy ký trẻ tuổi đều có ảnh hưởng đến mọi người.

Khi có nạn kinh tế, chàng mất việc. Cái chán nản của Tân và của cha mẹ chàng lúc bấy giờ thực đến cực điểm. Cha chàng buồn rầu từ trần. Còn chàng cứ lang thang ở Hà Nội mấy tháng trời, sống cái đời vất vưởng của anh thất nghiệp. Chàng đã biết cái thất vọng của những lúc đợi chờ, cái khổ sở của những đêm không có chỗ trọ, vì trong lúc ấy ở nhà quê có mình bà mẹ trông nom ruộng nương không xuê, và giá thóc hơn, nên không có tiền gửi cho chàng.

Nhưng một hôm rét mướt, một ý nghĩ bỗng nảy ra trong trí, nếu ở đây không đủ sống, tại sao không trở về quê sống cái đời giản dị của người làm ruộng?

Thế là hôm sau, Tân xách khăn gói về. Rồi từ đây chàng hoàn toàn là một người nhà quê dễ dãi. Mới đầu Tân cũng thấy nhiều sự thiếu thốn khổ sở. Nhưng dần dần chàng nghiệm ra rằng những cái thiếu thốn đó, không phải là những cái cần dùng cho cuộc đời, mà là những cái thừa. Sự cần dùng là ăn với mặc, chàng đã có đủ. Dần dần chàng mới thấy cái đời chàng sống trước ở tỉnh thành là một cuộc đời phức tạp và vô vị, không có nghĩa lý gì. Chỉ việc có ăn ở theo mọi người, nghĩ ngợi theo mọi người, và đi tìm cái vui chốc lát trong những cuộc hành lạc để mua lấy cái chán nản về sau.

Tân tiếc hồi thừa nhỏ không sống ở thôn quê để được gần gũi với cảnh vật. Chàng thích sống bên cạnh những người nhà quê chất phác và mộc mạc. Bấy giờ chàng mới biết đến trời đất, đến thời tiết, đến sự thay đổi của mùa nọ sang mùa kia. Một cơn gió hay một cái mầm cỏ non, đối với chàng đều có ý nghĩa riêng.

Tân không đứng đưng như trước với những cái chung quanh mình. Tâm hồn chàng có liên lạc và rung động cùng với cảnh vật. Chàng có cái cảm giác rằng mình sống...

Buổi chiều, thửa ruộng của Tân đã gặt xong. Cả một cánh đồng chỉ còn tro cuống rạ. Bọn thợ gặt đều thu xếp liềm hái để trở về. Trên con đường vào làng, các lực điền gánh những gánh lúa vàng nặng trĩu. Mặt trời đã xế phía bên kia đồi. Ở dưới thung lũng, sương mù lạnh trắng xóa lan ra lẫn với làn khói tỏa ở xung quanh các làng. Cỏ bên đường đi đã ướt. "Về phía xa, có ngọn lửa của ai đốt trên sườn rặng núi mờ ở chân trời. Tân với bọn thợ bước đều trở về nhà, ai nấy yên lặng không nói gì, như cùng kính trọng cái thời khắc của một ngày tàn. Trong cái thời khắc này, Tân như thấy cảnh vật đều có một tâm hồn, mà lớp sương mù kia là tâm hồn của đất màu, đã nuôi hạt thóc cần cho sự sống của loài người.

Khi vào đến con đường khuất khúc trong làng, trời nhá nhem tối. Qua hàng rào cây, Tân thấy lấp lánh đèn ở sân các nhà, tiếng néo đập lúa trên cối đá, tiếng hạt thóc bắn vào nia cốt như mưa rào. Đâu đâu cũng thấy tiếng cười nói vui vẻ, cảnh đêm trong làng thôn quê vẫn yên lặng âm thầm thì chiều nay hoạt động vô cùng. Mùi lúa thơm vương lại trong các bụi cây hòa lẫn với mùi đầm ẩm của phân cỏ, bốc lên khắp cả.

Về đến sân nhà, mọi người ăn xong lại bắt đầu làm việc. Đàn bà vừa đập lúa vừa hát, còn bọn thợ hái ngồi quây quần bên chiếc đèn con nói chuyện. Ai cũng cười đùa tự nhiên. Họ đã tận tâm làm việc suốt ngày. Những lượm lúa vàng sẫm đem đến cho họ cái vui của ngày được mùa, cái hình ảnh của sự no ấm trong đời.

Tân thấy mình cũng sung sướng như họ, chàng thấy tâm lòng mình rộng rãi ra, tâm hồn thân thiết, và yêu mến với cả mọi người.

Sau khi hẹn thưởng cho bọn thợ nôi com nếp mới, Tân bước ra ngõ, nhìn xuống dưới đồi. Trên trời, ngàn sao lấp lánh. Gió dưới ruộng đưa lên mùi rạ ướt và hơi sương lạnh. Cả một vùng đêm rộng rãi và bình tĩnh trên cánh đồng yên lặng.

Tân chợt thấy ở chân phía trời xa, cái khoảng ánh sáng mờ của tỉnh thành Hà Nội...

Chàng sung sướng nghĩ đến những ngày đầy đủ của mình ở chốn thôn quê này. Một cuộc đời mới đang chờ đợi chàng...

(Trích truyện ngắn *Những ngày mới*, Thạch Lam, Dẫn theo *Tuyển tập Thạch Lam*)

*** Chú thích.**

- Thạch Lam (1910 – 1942), tên thật là Nguyễn Tường Vinh (sau đổi thành Nguyễn Tường Lân). Ông sinh ra tại Hà Nội, là một trong những gương mặt tiêu biểu của nhóm Tự lực văn đoàn. Cái riêng, cái độc đáo, cái mạnh của Thạch Lam, chính là ở lòng nhân ái, và vẻ đẹp tâm hồn quán xuyến trong mọi tác phẩm của ông. Đọc truyện ngắn của ông rõ ràng ta thấy yêu con người, quý trọng con người hơn. Và cũng từ đó ta thương cảm, nâng niu, chất gạn từng chút tốt đẹp trong mỗi một con người. Cốt truyện đơn giản hoặc không có cốt truyện, Thạch Lam thường đi sâu vào thế giới nội tâm nhân vật. Tác phẩm luôn có sự hòa quyện tuyệt vời giữa hai yếu tố hiện thực và lãng mạn, tự sự và trữ tình. Thạch Lam là người khai sinh ra kiểu truyện ngắn trữ tình.

- Tác phẩm "*Những ngày mới*": Là một trong những truyện ngắn đặc sắc của Thạch Lam

..... HẾT

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	4.0đ
	1	- Thể thơ: Tự do. - Phương thức biểu đạt chính: Biểu cảm.	0.75
	2	Theo tác giả, hạnh phúc có ở trong những điều <i>bình thường</i> và <i>giản dị</i> .	0.75
	3	Hai câu thơ; “ <i>Hạnh phúc ngay cả khi em khóc/bởi trái tim buồn là trái tim vui...</i> ” có thể hiểu: Hạnh phúc không chỉ biểu hiện bằng nụ cười vui sướng mà còn bằng cả những giọt nước mắt hân hoan; hạnh phúc còn ở ngay cả trong nỗi buồn, đi qua nỗi buồn sẽ tìm thấy niềm vui...	0.75
	4	- Biện pháp tu từ: điệp cấu trúc (<i>đừng..... nhé em</i>). - Tác dụng: + Nhấn mạnh, khắc sâu lời khuyên của tác giả: hãy lạc quan, vui vẻ, tin tưởng vì hạnh phúc luôn tồn tại ngay trong cuộc sống thường ngày. + Gửi gắm cách nhìn lạc quan, tích cực của nhà thơ trước cuộc đời. + Tạo nhịp điệu cho bài thơ, gây ấn tượng đối với bạn đọc.	0.75
	5	- HS trả lời theo cách của riêng mình song phải hợp lý và thuyết phục. - Gợi ý: Đồng ý với tác giả. + Đừng kiếm tìm hạnh phúc bằng việc chạy theo những ảo vọng xa xôi, hãy trân trọng những điều bình dị trong cuộc sống mỗi ngày. Vì đó mới là hạnh phúc đích thực bền vững. + Ý thơ là lời khuyên sâu sắc ý nghĩa.	1.0
II		VIẾT	
		Viết bài văn nghị luận văn học phân tích đoạn trích trong tác phẩm <i>Những ngày mới</i>(Thạch Lam)	6.0
		<i>a. Đảm bảo cấu trúc của một bài văn nghị luận</i>	0.25
		<i>b. - Xác định đúng vấn đề nghị luận - Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm phù hợp, sắp xếp các luận điểm theo một trình tự hợp lý, lập luận chặt chẽ, dẫn chứng thuyết phục</i>	0.25
		1. Giới thiệu khái quát về tác giả, tác phẩm: - Tác giả, xuất xứ tác phẩm. - Tóm tắt bối cảnh truyện.	1.0
		2. Phân tích. * Qua truyện ngắn, nhà văn muốn phản ánh cách lựa chọn cuộc sống của những người trí thức trẻ trước Cách mạng tháng Tám: Khi cuộc sống chốn thành thị khó khăn, người trí thức trẻ đã quyết định lựa chọn cuộc sống thôn dã lam lũ, vất vả nhưng bình yên, ân nghĩa. Đó là lựa chọn xa rời cuộc sống vật chất tầm thường với những bộn bề, lo toan để tìm về cuộc sống thôn quê bình dị, an lành trong tâm hồn, được gần gũi với cảnh vật và những con người thôn quê.	2,5

	- Tân là một trí thức, anh vốn xuất thân nơi làng quê nhưng được ăn học và làm việc chốn thị thành. + Khi kinh tế khó khăn anh đã quyết định rời thành thị về nông thôn + Anh không hề hối tiếc, ngược lại còn thấy cuộc sống trước đây vô vị nhàm tẻ; trong khi đó cuộc sống hiện tại lại vô cùng ý nghĩa (anh thấy được cái tình của người quê; anh được hưởng thụ những thú nhà quê ngon lành, hấp dẫn; anh phát hiện ra tâm hồn mình sâu lắng đầy năng lực giao cảm cùng thế giới tự nhiên thuần khiết; anh thấy cuộc sống quê bình dị, lam lũ mà mến thương vô cùng;...) - Tác giả chủ yếu đi sâu vào thế giới nội tâm nhân vật. -> Nhân vật Tân đã giúp Thạch Lam thể hiện sâu sắc chủ đề của tác phẩm, đồng thời giúp người đọc thấu hiểu tấm lòng êm mát và sâu kín của ông: ông luôn mến yêu cuộc sống nơi làng quê. (HS phân tích dẫn chứng) * Chủ đề tư tưởng của tác phẩm đã được thể hiện qua hình thức nghệ thuật đặc sắc. - Chọn ngôi kể là ngôi thứ 3 nhưng lại đứng trên góc nhìn của Tân nên tác giả có sự thấu hiểu nhân vật sâu sắc, nắm bắt được cả những chuyển biến tinh tế bên trong nhân vật. - Cốt truyện nhẹ nhàng, giản dị. - Cách xây dựng nhân vật chủ yếu qua thế giới nội tâm. - Ngôn ngữ giản dị, giàu chất thơ. - Kết hợp tự sự với yếu tố miêu tả và biểu cảm. -> Đặc trưng phong cách truyện ngắn Thạch Lam.	1.0
	* Đánh giá: - Truyện "Những ngày mới" của Thạch Lam gây ấn tượng với người đọc bởi cốt truyện giản dị, xoay quanh những cảm nhận về cuộc sống xung quanh của nhân vật chính; ngôn ngữ giàu chất thơ,... - Tác phẩm mang lại cho độc giả những bài học quý giá về tình yêu quê hương và việc cân bằng giữa công việc và cuộc sống .	0.5
	<i>d. Sáng tạo: Cách diễn đạt độc đáo, có suy nghĩ riêng về vấn đề nghị luận</i>	0.25
	<i>e. Chính tả, dùng từ, đặt câu: Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp, ngữ nghĩa Tiếng Việt</i>	0.25